

**Vastaus Helsingin kaupungin selvityspyyntöön Östersundomin vesihuollon toiminta-alueesta /
Svar på Helsingfors stads begäran om förtydligande om verksamhetsområde för
vattenförsörjningen i Östersundom**

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 09.02.2026

903/14.05.00/2023

Valmistelijat / Beredare: Liikelaitosjohtaja / Affärsverksdirektör Matti Huttunen, matti.huttunen(at)sipoo.fi, ja/och Hallintopäällikkö / Förvaltningschef Alekski Heikkilä, aleksi.heikkila(at)sipoo.fi

Taustaa

Östersundomin siirtyessä vuonna 2009 Sipoon kunnalta osaksi Helsingin kaupunkia sopivat Helsinki ja Sipoo, että Östersundomin vesihuolto jää Sipoon Veden vastuulle ja että osapuolten välillä sovitaan myöhemmin Sipoon omistukseen jääneen vesihuolto-omaisuuden kaupasta. Östersundomin alueella on vuonna 2004 voimaan tullut vesihuollon toiminta-alue. Vesihuoltoverkosto ulottuu myös voimassa olevan toiminta-alueen ulkopuolelle. Vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä vastaa kuntaliitoksen jälkeen Sipoon kunnan sijasta Helsingin kaupunki. Sipoon Vesi on vastaavasti alueen vesihuoltolain mukainen vesihuoltolaitos.

Sipoo on esittänyt vuoden 2015 jälkeen säännöllisesti Helsingille ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) Sipoon omistukseen jääneen Östersundomin vesihuolto-omaisuuden kauppaneuvotteluita tuloksetta. Vuosien 2019 ja 2023 välisenä aikana Helsinki, HSY ja Sipoo ovat yhdessä laatineet suunnitelmat Östersundomin alueen vesihuollon kehittämisestä tulevaisuudessa alueen asukasmäärän ja vedenkulutuksen kasvaessa. Ko. selvitysten perusteella talousveden ja jäteveden määrät moninkertaistuvat. Nykyiset vedenhankinta- ja jäteveden johtamisen kapasiteetit ovat täynnä ja ainoa mahdollinen riittävä talousveden lähde ja jäteveden käsittelymahdollisuus on toteutettavissa olemassa olevista HSY:n järjestelmistä, joissa kapasiteettia on riittävästi.

HSY:n ja Sipoon väliset Östersundomin vesihuollon kauppaneuvottelut käynnistyivät lopulta keväällä 2021. Samalla käynnistyivät myös Sipoon ja Helsingin välillä vuonna 1991 solmitun jätevesisopimuksen kapasiteetin lisäämisestä koskevat neuvottelut. Östersundomin vesihuolto-omaisuuden kaupasta ei päästy neuvottelutulokseen. Sipoon ja HSY:n välillä on aloitettu neuvottelut myös Östersundomin alueen vesihuoltosopimuksesta, jolla Sipoo hankkisi talousveden HSY:n verkostosta ja johtaisi jätevedet käsiteltäväksi HSY:n jätevesipuhdistamolle. Kaikki neuvoteltavat asiat ovat toisistaan riippuvaisia. Niihin kytkeytyy myös Helsingin kaupungin Östersundomin toiminta-alueen määrittäminen. Osapuolten näkemykset kauppahinnasta ja hinnoitteluista ovat poikenneet toisistaan huomattavasti, eivätkä osapuolet ole saavuttaneet neuvottelutulosta minkään neuvoteltavana olevan asian osalta.

Helsingin kaupunki on ensin vuonna 2022 esittänyt Sipoon Vedelle uutta toiminta-aluetta Östersundomiin ja tämän jälkeen vuonna 2023 muuttanut esitystä Sipoon Veden nykyisen toiminta-alueen laajentamiseksi. Sipoon kunnanhallitus kokouksessaan 25.9.2023 vastasi ja laati lausunnon Helsingin Östersundomin alueen vesihuollon toiminta-alueen muuttamista koskevassa asiassa (HEL 2022-000960). Lausunnossa todettiin, että Sipoo on kykenevä ja valmis toimimaan laajentuvan Östersundomin toiminta-alueen vesihuoltolain tarkoittamana vesihuoltolaitoksena, kuten Helsinki on esityksessään todennut.

Koska Östersundomin vesihuollon vesihuolto-omaisuuden omistaa Sipoon Vesi, sille on osoitettu Östersundomista toiminta-alue ja alueen vesihuolto-omaisuudesta ei ole pystytty sopimaan kauppvoja Sipoon ja HSY:n välillä, tulee Sipoon veden huolehtia ko. alueen vesihuollosta vesihuoltolain mukaisesti. Helsingillä on suunnitteilla Östersundomin alueelle lähivuosina runsaasti uutta asemakaavoitusta, jonka avulla Östersundomin alueen asukasmäärä moninkertaistuu. Tämä edellyttää sekä runko- että aluevesihuoltoverkostojen investointeja.

Sipoon kunnanhallitus kokouksessaan 16.12.2024 ja valtuusto kokouksessaan 8.4.2025 ovat päättäneet perustaa Östersundomin Vesi Oy:n huolehtimaan Östersundomin erillisestä vesihuollosta. Näin ollen Sipoon Vesi huolehtisi jatkossa vain Sipoon alueella tuotettavista vesihuoltopalveluista Östersundomin Vesi Oy:n vastatessa Östersundomin toiminta-alueen vesihuollosta. Östersundomin Vesi Oy:n avulla Sipoo voi varmistaa Östersundomissa tehtävien suurten investointien rahoituksen ja toteutuksen sekä vastata selkeämmin ja huolehtia paremmin Östersundomin vesihuollosta. Östersundomin Vesi Oy:tä perustettaessa on varmistettu yhtiön toimintaan ja talouteen sekä veden hinnoitteluun liittyvät asiat.

Östersundomin Vesi Oy lähetti 19.6.2025 Helsingin kaupungille vesihuoltolain mukaisen esityksen Sipoon Vedellä Helsingin kaupungin alueella olevan toiminta-alueen siirtämisestä Östersundomin Vesi Oy:lle.

Selvityspyyntö

Helsingin kaupunki on toimittanut Sipoon kunnan kirjaamoon 19.12.2025 päivätyn selvityspyynnön Östersundomin vesihuollon toiminta-alueesta (HEL 2025-000357 T 14 04 00). Selvityspyyntö koskee Sipoon kunnan, Sipoon Veden ja Östersundomin Vesi Oy:n 19.6.2025 lähettämää aloitetta siirtää Helsingin kaupungin alueella Östersundomissa sijaitseva Sipoon Veden toiminta-alue vuonna 2024 perustetulle Östersundomin Vesi Oy:lle.

Helsingin kaupunki pyytää aloitteen laatineilta Östersundomin Vesi Oy:ltä, Sipoon kunnalta ja Sipoon Vedeltä lisäselvitystä siitä, miten Östersundomin Vesi Oy täyttää vesihuoltolain 8 §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset.

Lisäksi aloitteen laatineilta tahoilta pyydetään vastausta selvityspyynnössä esitettyihin muihin kysymyksiin.

Sipoon kunta on hakenut lisää aikaa kirjallisen lisäselvityksen ja vastausten antamiseen, ja määräaikaa on pidennetty pyynnön mukaisesti 20.2.2026 saakka.

Sipoon kunta on laatinut vastauksen Helsingin kaupungin selvityspyyntöön Östersundomin vesihuollon toiminta-alueesta (HEL 2022-000960).

Esityslistan liitteet

Liitteessä 1 on Sipoon kunnan Helsingin kaupungille annettava vastaus asiassa ”Selvityspyyntö Östersundomin vesihuollon toiminta-alueesta”.

Liitteessä 2 on Helsingin kaupungin lähettämä ”Selvityspyyntö Östersundomin vesihuollon toiminta-alueesta” (HEL 2025-000357 T 14 04 00).

Liitteessä 3 on vastauksen liitteenä 1 oleva kunnanhallituksen kokouksen 16.12.2024 pöytäkirja Östersundomin Vesi Oy:n perustamista koskien.

Liitteessä 4 on vastauksen liitteenä 2 oleva Östersundomin alueen vesihuollon yhtiöittämistä koskeva KPMG:n taloudellinen mallinnus.

Liitteessä 5 on vastauksen liitteenä 3 oleva Helsingin kaupungin 14.8.2025 lähettämä kirje (HEL 2022-000960 T 14 04 00).

Toimivalta

Puheena olevaan selvityspyyntöön vastaamisesta päättää kunnanhallitus, koska kuntalain (410/2015) 39 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Lisäksi Sipoon kunnan hallintosäännön 26 §:n 4 momentin 22 kohdan perusteella kunnanhallitus päättää kunnan lausunnon antamisesta kunnan toimialaan kuuluvista, kunnan kannalta merkittävistä asioista.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus päättää vastata Helsingin kaupungin selvityspyyntöön Östersundomin vesihuollon toiminta-alueesta liitteiden mukaisesti.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Kommunstyrelsen besluter att svara på Helsingfors stads begäran om förtydligande om verksamhetsområde för vattenförsörjningen i Östersundom enligt bilagorna.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Vastaus Hkn selvityspyyntöön Öst vh_n toiminta-alueesta 2026-02-03

Liite Bilaga 2- Selvityspyyntö Östersundomin vesihuollon toiminta-alueesta

Liite Bilaga 3 - Kunnanhallitus 16.12.2024_Östersundomin Vesi Oyn perustaminen

Liite Bilaga 4 - Taloudelliset laskelmat

Liite Bilaga 5 - Vastaus Sipoolle toiminta alueen siirtämisestä